



KONGELIG RESOLUSJON

Samferdselsdepartementet
Statsråd: Jon-Ivar Nygård

Ref.nr.:
Saksnr.: 23/1852
Dato: 15. september 2023

Samtykke til at det i statsregnskapet for 2023 under kapittel 1352, post 77, kan utgiftføres uten bevilgning inntil 75 mill. kroner

1. Saksfremstilling

Ekstremværet Hans medførte store forstyrrelser i transporten mellom flere landsdeler. Særlig togtrafikken er hardt rammet som følge av kollapsen av Randklev bru på Dovrebanen. Dette vil ha langvarige konsekvenser for gods- og persontrafikken på bane frem til ny bru er på plass. Det er usikkert hvor lang tid det vil ta å få på plass en permanent bru, og om det er midlertidige løsninger som kan iverksettes. Den økonomiske situasjonen er kritisk for flere selskaper som frakter gods på Dovrebanen.

Årlig fraktes gods som tilsvarer over 180 000 trailere på Dovrebanen, om lag 500 trailere daglig. En tredjedel av landtransporten mellom Oslo og Trondheim går på jernbane. Å frakte gods på bane er mer miljøvennlig og gir bedre trafikksikkerhet. Regjeringen ønsker å frakte mer gods på bane. For delvis å erstatte frakten av gods som normalt går på Dovrebanen er antallet godsavganger på Rørosbanen økt. Dette medfører at antallet persontogavganger på Rørosbanen er redusert. Innstilte persontogavganger vil i stor grad bli erstattet av alternativ transport. Dette vil gi et dårligere togtilbud for personer som vanligvis reiser med tog på Rørosbanen, men er en nødvendig avveining for å få fremført deler av det ordinære godsvolumet. Den økte godskapasiteten på Rørosbanen utgjør om lag 220 trailere daglig og er langt fra nok til å erstatte mengden gods som vanligvis fraktes på Dovrebanen. Togene er kortere som følge av kortere kryssingsspor, kjørelengden til Trondheim er lengre og drivstoff er dyrere siden Rørosbanen ikke er elektrifisert. Godstogselskapene vil derfor ha tap sammenlignet med en normalsituasjon. Regjeringen vil som en følge av dette opprette en midlertidig støtteordning som skal sørge for å opprettholde nødvendig godsstransport på bane så lenge det ikke er mulig å frakte gods på Dovrebanen.

2. Vurderinger

Regjeringen vil for 2023 fremme en proposisjon med forslag om bevilgninger til en slik midlertidig støtteordning. Det vil imidlertid ta tid før Stortinget kan behandle en slik proposisjon. Det er risiko for at én eller flere godstogaktører kan gå konkurs dersom det tar lang tid å utbetale støtte. Konkurs hos én eller flere aktører vil ha store negative konsekvenser for frakt av gods på bane, og vil kunne føre til en permanent overføring av gods fra bane til vei. Dersom godstransport overføres fra bane til vei vil dette ha negative konsekvenser for fremkommeligheten til annen trafikk, trafiksikkerhet og utslipp fra transportsektoren. En konkurs vil få konsekvenser for alt gods selskapene frakter, også på andre strekninger som Bergensbanen og Sørlandsbanen.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser

For å kunne opprettholde nødvendig godstransport på bane finner Samferdselsdepartementet det uomgjengelig nødvendig å pådra utgifter til å støtte godstogselskapene frem til Stortinget kan behandle forslag om tilleggsbevilgning. I statsregnskapet for 2023 utgiftsføres uten bevilgning inntil 75 mill. kroner under kapittel 1352 Jernbanedirektoratet, post 77 (ny) Tilskudd til godstogselskaper etter ekstremværet *Hans*. Midlene skal dekke direkte tap som følge av ekstremværet «Hans». Inntil Stortinget har ferdigbehandlet forslaget om tilleggsbevilgning, vil utgiftene begrenses til det som er strengt nødvendig.

Saken er lagt frem for Finansdepartementet. Finansdepartementet har samtykket til at det opprettes en egen post til ordningen. Fremlegget skjer i tråd med bevilgningsreglementet § 11 annet ledd, andre og tredje punktum, jf. rundskriv R-110. Regjeringen vil fremme bevilgningsforslag for Stortinget så snart som mulig.

Samferdselsdepartementet

t i l r å r:

I statsregnskapet for 2023 utgiftsføres uten bevilgning inntil 75 mill. kroner under kapittel 1352 Jernbanedirektoratet, post 77 (ny) Tilskudd til godstogselskaper etter ekstremværet *Hans*